

**Scenariusz lekcji,
przeprowadzonej w klasie II/III szkoły ponadgimnazjalnej,
z historii i społeczeństwa**

1. Wątek i TEMAT: 7, Rządzący i rządzeni. Temat: Relikty świata feudalnego w późniejszych epokach.
2. Autor: Bartosz Rzońca
3. Klasa: 2 lub 3 ponadgimnazjalna (liczba uczniów 24-30)
4. Program: KPW-
Jest to lekcja w formie wycieczki przybliżającej relikty świata feudalnego w czasach współczesnych.
5. Czas trwania: ok. 2-3 godziny
6. Czas realizacji: 3
(ile lekcji obejmuje scenariusz)
7. Metody przeprowadzenia lekcji: wycieczka, dyskusja,
8. Formy pracy: praca zbiorowa , praca grupowa
9. Cele:
Uczeń:
  - analizuje relikty świata feudalnego w późniejszych epokach,
  - wyjaśnia, czym jest wasalizacja życia politycznego,
  - opisuje pozostałości obyczajowości feudalnej w kulturze społecznej,
  - wyjaśnia tworzenie się przestępczych struktur quasi-feudalnych (przykład filmu „Ojciec chrzestny”).
10. Spodziewane efekty (umiejętności, jakie powinien zdobyć uczeń)
  - rozumie rolę zasadzcy w procesie lokacyjnym,
  - porządkuje proces lokacji na prawie niemieckim.

11. Metody sprawdzania osiągniętych celów:

- podsumowanie dyskusji
- obserwacja dyskusji

12. Sposoby motywowania uczniów:

- każdy uczeń może dostać dodatkowe oceny za wyjątkowy wkład pracy, zaangażowanie i zainteresowanie danym tematem,
- ocena udziału w dyskusji,
- należy chwalić doceniać starania uczniów,
- treści wycieczki przekazywane w ciekawej i atrakcyjnej formie.

13. Przygotowanie do lekcji (jakie warunki powinny być spełnione, aby prawidłowo przeprowadzić lekcję):

- zapoznanie się przez nauczyciela ze scenariuszem lekcji ,ze skryptem.

14. Środki dydaktyczne:

- środki naturalne (Magistrat)

15. Materiały dydaktyczne:

- materiały do dyskusji,
- skrypt dla uczniów,
- formularze podsumowujące dyskusję,
- skrypt dla nauczyciela.

16. Słowniczek pojęć:

Feudalizm - formacja społeczno-gospodarcza, w której dominowała wielka własność ziemiska. Własność ziemi dawała władzę nad chłopami, którzy utrzymywali i dostarczali dochody swemu panu. Był to również ustrój prawny, oparty na więziach między seniorem i wasalem oraz nadaniu lenna. Dominował w Europie Zachodniej.

Wasal - człowiek wolny, który przysięgał wierność człowiekowi możnemu- swojemu seniorowi. w zamian otrzymywał opiekę i utrzymanie, najczęściej w formie nadania ziemi, zobowiązując się służyć seniorowi radą i pomocą wojskową.

Poddanie - położenie prawne i ekonomiczne chłopów w średniowieczu, wyrażające ich zależność od feudała. Poddani chłopcy byli zobowiązani do pracy i różnego rodzaju danin na rzecz pana, musieli uzyskać jego zgodę na zawarcie małżeństwa, mieli także ograniczoną swobodę opuszczania gospodarstw.

17. Przebieg lekcji:

Lp.	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	czas	Umiejętności kształcone w czasie lekcji
1.	Wycieczka Nauczyciel przedstawia plan wycieczki.	<i>Uczniowie słuchają, zadają pytania, wyjaśniają wątpliwości.</i>	10 min.	Uczniowie nastawieni są na odbiór informacji.
2.	Nauczyciel bierze udział w zwiedzaniu magistratu.	<i>Uczniowie wraz z przedstawicielem magistratu zwiedzają urząd. Dowiadują się o funkcjonowaniu urzędu prowadzonych obradach i głosowaniach. Zadają pytania, wyjaśniają niejasne kwestie.</i>	60 min.	Uczniowie nastawieni są na odbiór informacji, analizują treści, streszczają i definiują najważniejsze pojęcia.
3.	Dyskusja Podział klasy na grupy. Rozdanie zadania nr 1	<i>Uczniowie biorą udział w reorganizacji, w grupie przedyskutowują rozwiązanie problemu zadanego im</i>	10 min.	Uczniowie pracują w zespole, dążą do osiągnięcia jak najlepszego wyniku, proponują proste rozwiązania

		w ramach zadania.		i alternatywy.
4.	Nauczyciel rozpoczyna dyskusję. Nauczyciel pełni rolę moderatora dyskusji, dbając o kulturę dyskusji i poziom argumentacji. Zachęca i motywuje. Pod koniec ocenia udział uczniów w dyskusji.	<i>Uczniowie zabierają głos w dyskusji.</i>	60 min.	Uczniowie dobierają racje do tematu, dowodzą swoich racji, argumentują, stosują zasady kulturalnej dyskusji, poddają krytyce wnioski i dyskutują.
5.	Podsumowanie dyskusji.	<i>Krótkie podsumowanie z udziałem chętnych uczniów.</i>	10 min.	Uczniowie definiują i streszczają zdobytą wiedzę.

Karta pracy ucznia:

FORMULARZ na wnioski z dyskusji na temat reliktyw świata feudalnego w późniejszych epokach.

[illegible]

	<hr/>
w kulturze społecznej	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
w środowiskach przestępczych	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

